Cultura | | Actualitzat el 20/03/2023 a les 09:46

El desconegut fenomen místic en un santuari preiber de la Terra Alta que inaugura la primavera

El jaciment protohistòric de la Gessera, situat a Caseres, ha recobrat el seu passat sagrat coincidint amb l'equinocci de primavera

El primer raig de llum del dia entrava pel passadís central del santuari preiber. | Ariadna Escoda

El **jaciment protohistòric** de la **Gessera**, situat a **Caseres** (Terra Alta), ha recobrat el seu passat **sagrat** coincidint amb l'equinocci de **primavera**. Una setantena de persones han observat com el **primer raig de llum** del dia entrava pel passadís central del **santuari preiber**, un fenomen que té lloc cada mig any.

[noticiadiari]99/8135[/noticiadiari]

Per **reviure** aquest **fenomen**, s'ha col·locat una rèplica d'una porta del temple per on ha entrat el primer raig de sol, amb el qual s'ha donat la benvinguda a la nova estació. L'activitat, inclosa en el projecte 'Sota el mantell dels estels' del grup GRESEPIA, pretén **donar a conèixer l'espai i la seva història**. Segons l'investigador de la URV Jordi Diloli, la ubicació del **jaciment** responia a criteris **astrològics** i a usos **agrícoles**

Una setantena de persones presencien el fenomen

Tres quarts d'hora abans que el dia despertés, aquest diumenge una setantena de persones han enfilat el camí fins al **jaciment** de la **Gessera**, a Caseres, per observar un **fenomen** místic que té lloc en aquest indret. Es tracta del primer raig de sol de la primavera, que entra de forma inequívoca pel **passadís central** d'aquest antic temple **preiber** orientat d'est a oest. La presència d'algun núvol no ha espatllat el moment, que es repeteix dos cops l'any coincidint amb els **equinoccis**. L'instant àlgid ha arribat pocs minuts després de les set del matí, quan s'ha pogut

veure amb claredat un fil de **llum** que ha travessat el santuari.

Amb la voluntat de **reviure** de forma més fidedigna **l'efecte**, s'ha col·locat una rèplica d'una porta i una paret del temple fetes especialment per a l'ocasió. Un escenari que ha estat llargament fotografiat pels assistents, la majoria dels quals eren veïns de **Caseres**. És el cas de l'Anna Puchol i la Gemma Pifarré, qui en altres ocasions ja havien visitat el jaciment. "Ha estat **espectacular** i **màgic**", ha assegurat Pifarré. Altres, com en Julián Sánchez, han vingut de fora per viure el fenomen. "Sóc de Salamanca i a la zona d'Àvila hi ha molts poblats ibers, tot aquest tema m'encanta. Ha estat una experiència al·lucinant", ha remarcat.

Una relació directa amb els astres i els cicles agrícoles

El Grup de Recerca Seminari de Protohistòria i Arqueologia (**GRESEPIA**) ha estat l'encarregat de guiar l'activitat. L'investigador de la URV Jordi Diloli ha apuntat que la relació amb els astres i els cicles **agrícoles** és un dels aspectes que fan singular aquest **jaciment**, que va estar ocupat entre els **segles VI i VII ANE**. "L'activitat bàsica d'aquesta gent era l'agricultura, motiu pel qual necessitaven calendaris. A partir d'aquí, també s'hi vinculaven aspectes simbòlics com la fertilitat", ha assegurat.

Les primeres **conclusions** a les quals van arribar els **experts** que van liderar els treballs **d'excavació** iniciats el 1914 defensaven la possibilitat que els vestigis formessin part d'un poblat **iber**. Anys més tard, des de GRESEPIA van puntualitzar que en una primera fase d'assentament l'espai va acollir una casa senyorial, que posteriorment es va cremar a propòsit per construir-hi un **santuari** amb base romboidal. "Ens hem d'imaginar que era un gran edifici amb sostre, un passadís interior i estances a banda i banda on posar les ofrenes. L'habitació del fons, on li toca el **raig** de sol durant **l'equinocci**, no té porta. Això ens fa pensar que és l'espai sagrat dels déus, on només podien entrar-hi els **sacerdots**", ha explicat.

Un cicle d'activitats fins al juny

La sortida d'aquest diumenge s'emmarca en el programa '**Sota el mantell dels estels**' de la URV i s'inclou en el projecte de la Fundació per la Ciència i la Tecnologia del Ministeri de Ciència, Innovació i Universitats. L'objectiu és difondre l'espai i la història d'aquest jaciment i alhora, el jaciment del Turó del Calvari.

Per fer-ho possible, s'ha preparat un **cicle d'activitats** fins al juny per a tots els públics que culminarà amb la recreació del **fenomen astronòmic** de la **posta del sol del solstici d'estiu.** En aquesta ocasió, serà al municipi de Vilalba dels Arcs.